

Lovforslag nr. L 160. Fremsat den 5. februar 1997 af sundhedsministeren (Birte Weiss)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp

(Vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder)

§ 1

I lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp, jf. lovbekendtgørelse nr. 622 af 19. juli 1995, som ændret ved § 30 i lov nr. 386 af 22. maj 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 11, stk. 1, ændres »en læge« til: »en alment praktiserende læge«.

2. § 11, stk. 2, ophæves.
Stk. 3-6 bliver stk. 2-5.

3. I § 11, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »Sundhedsministeren« til: »Sundhedsstyrelsen«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1997.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund og indhold

Formålet med lovforslaget er at mindske den detaljerede regulering af amternes forpligtelse til at tilbyde vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder.

Siden Mødrehjælpen blev nedlagt den 1. april 1976 har det ved lov påhvilet de enkelte amter samt Københavns og Frederiksberg kommuner at give adgang til vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder hos en læge. Vejledningen er gratis for klienten. Der henvises til lov nr. 177 af 7. maj 1975 om ændring af lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp, og for så vidt angår forarbejderne til Folketingstidende 1974-75 spalte 670 (fremsættelse), spalte 1355 (1. behandling), spalte 3852 (2. behandling), og spalte 4095 (3. behandling) samt til tillæg A spalte 733 (lovforslaget), tillæg B 251 (betænkning) samt tillæg C 211 (den vedtagne lov).

I 1984 blev det ved lov nr. 236 af 23. maj om ændring af lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp præciseret, at amterne skal etablere et vejledningstilbud både som sygesikringsydelse hos alment praktiserende læge og på enten gynækologisk sygehusafdeling eller en dertil indrettet klinik. Om forarbejderne til denne lovændring henvises til Folketingstidende 1984-85 spalte 106 (fremsættelse), spalte 440 (1. behandling), spalte 6089 (2. behandling) og spalte 6320 (3. behandling) samt til tillæg A spalte 521 (lovforslaget), tillæg B spalte 399 (betænkning) samt tillæg C spalte 341 (den vedtagne lov).

To forhold har betydning for, at der ikke længere findes at være behov for at opretholde det gældende lovkrav. Af en undersøgelse, som Sundhedsstyrelsen gennemførte i 1995, fremgår det, at det ikke er alle amter, der overholder lovgivningens krav om, at det – som alternativ til vejledning hos egen alment praktiserende læge om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder – skal være muligt at få vejledningen enten på gynækologisk sygehusafdeling eller på en dertil indrettet klinik. Hertil kommer, at de alment praktiserende læger i dag generelt er bedre rustede til at vejlede om anvendelse af svangerskabsfo-

rebyggende metoder og i dag også gerne påtager sig denne opgave.

Det foreslås derfor, at vejledningen fremover udelukkende skal tilbydes hos alment praktiserende læger.

Imidlertid kan nogle vejledningssøgende – særligt helt unge – nære modvilje mod at opsøge familielægen for at få vejledning om svangerskabsforebyggende metoder. Det bør derfor være muligt at få vejledningen hos en anden alment praktiserende læge end den vejledningssøgendes egen alment praktiserende læge. Det foreslås således, at amterne som alternativ valgmulighed skal give den enkelte adgang til at søge svangerskabsforebyggende vejledning hos en anden alment praktiserende læge end egen alment praktiserende læge.

I overensstemmelse hermed er lovforslaget udformet som en ret for alle med dansk indfødsret eller bopæl her i landet til gratis vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder hos en alment praktiserende læge. Herved er vejledningstilbuddet ikke som nu begrænset til den alment praktiserende læge, som måtte være valgt af eller for den vejledningssøgende i henhold til lov om offentlig sygesikring.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser, hverken for staten eller for amtskommuner og kommuner. De merudgifter, som amtskommunerne isoleret set vil få ved, at alle vejledningssøgende fremover vil søge en alment praktiserende læge, skønnes at blive opvejet af besparelserne ved, at vejledning ikke længere tillige skal tilbydes enten på en gynækologisk sygehusafdeling eller en dertil indrettet vejledningsklinik.

Lovforslaget har ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser eller miljømæssige konsekvenser og indeholder ingen EU-retlige aspekter.

3. Udtalelser over lovforslaget

Lovforslaget har i udkast været forelagt for Amtsrådsforeningen i Danmark, Sygesikringens Forhandlingsudvalg, Kommunernes Landsforening, Køben-

havns Kommune, Frederiksberg Kommune, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Den almindelige Danske Lægeforening, Praktiserende Lægers Organisation, Forebyggelsespolitisk Råd, Komiteen for Sundhedsoplysning samt Foreningen Sex & Samfund .

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter forslaget skal alle med dansk indfødsret eller bopæl her i landet have adgang til gratis vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder hos en alment praktiserende læge. Vejledningstilbuddet er dermed ikke begrænset til den alment praktiserende læge, som måtte være valgt af eller for den vejledningssøgende i henhold til lov om offentlig sygesikring.

Denne amtslige forpligtelse til at sikre et alternativt vejledningstilbud til familielægens vil kunne opfyldes ved, at det enkelte amt indgår aftale med et antal alment praktiserende læger fordelt i regionen om at varetage vejledningsopgaven.

Til nr. 2

Lovkravet om, at vejledning om svangerskabsforebyggende metoder – som alternativ til tilbuddet om

vejledning hos praktiserende læge – skal tilbydes enten på gynækologisk sygehusafdeling eller en dertil indrettet vejledningsklinik, ophæves.

Der vil imidlertid ikke være noget til hinder for, at det enkelte amt vælger fortsat også at tilbyde vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder på gynækologisk sygehusafdeling eller en dertil indrettet klinik. Det enkelte amt kan ligeledes fortsat indgå aftale med en privat institution om drift af vejledningsklinikker.

Til nr. 3

Bemyndigelsen til at fastsætte vejledende retningslinier for tilrettelæggelsen af vejledningen om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder har hidtil ligget hos sundhedsministeren. Med den foreslåede ændring findes det mest hensigtsmæssigt, at denne bemyndigelse ligger hos Sundhedsstyrelsen som den myndighed, der også i andre sammenhænge fastsætter retningslinier for lægers udøvelse af deres hverv.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1997, således at man aftalemæssigt mellem overenskomstens parter har mulighed for at indrette sig på de ændrede forhold.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. I § 11, stk. 1, ændres »en læge« til: »en alment praktiserende læge«.

§ 11. Enhver, der har dansk indfødsret eller bopæl her i landet, har adgang til gratis vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder hos en læge.

Stk. 2. ---

2. § 11, stk. 2, ophæves.
Stk. 3-6 bliver stk. 2-5.

§ 11. ---

Stk. 2. Vejledningen skal tilbydes såvel hos

- 1) praktiserende læge som
- 2) efter beslutning af amtskommunerne henholdsvis Københavns og Frederiksberg

kommuner efter forhandling med Hovedstadens Sygehusfællesskab enten på gynækologisk sygehusafdeling eller en dertil indrettet klinik.

De nævnte kommuner kan herudover indgå aftale med en privat institution om drift af vejledningsklinikker.

Stk. 3. ---

3. I § 11, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »Sundhedsministeren« til: »Sundhedsstyrelsen«.

Stk. 5. Sundhedsministeren kan fastsætte vejledende retningslinier for tilrettelæggelse af vejledningen.

Stk. 6. ---

Skriftlig fremsættelse (5. februar 1997)

Sundhedsministeren (Birte Weiss):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp. (Vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder).

(Lovforslag nr. L 160).

Med dette lovforslag foreslås det, at vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder fremover udelukkende skal tilbydes hos en alment praktiserende læge. Lovforslaget indebærer, at amterne ikke længere vil være forpligtede til samtidig at have et alternativt tilbud i form af vejledning på enten

gynækologisk sygehusafdeling eller en dertil indrettet klinik.

Lovforslaget mindsker således den detaljerede regulering af amternes forpligtelse til at tilbyde vejledning.

Samtidig sikrer lovforslaget ved sin udformning, at det vil være muligt at få vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder hos en anden alment praktiserende læge end den vejledningsøgendes egen alment praktiserende læge.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.